

Občinske volitve.

Slovenski volilci so v nedeljo, dne 11. t. m., opravili veliko delo: Po veliki večini so dali SLS zastopstvo Slovenije za državni zbor v Beogradu. Slovenski narod je skoraj enodušno nastopil ter podprl politiko SLS, ki je edino prava in dobra za Slovenijo. Mesta, v katerih živijo izobraženci našega naroda, niso vsa v toliki meri šla z ljudstvom in za ljudstvo, pač pa so gledala le na svojo namišljeno vzvišenost nad preprostim narodom, ki se zaveda svoje vere in svoje narodnosti. Prihaja pa čas, ko bo priprosto ljudstvo tudi v mestih imelo svoje somišljenike v onem številu, ki bo prineslo skupno in konečno zmago.

Nove volitve — v občinske zastope.

Komaj so minile te važne volitve v državni zbor, ki so gotovo ustvarile možnost, da se bo v Beogradu delalo in ne le prepiralo za vlado, že se bližajo nove volitve. Potekel je namreč čas dosedanjih občinskih zastopov in izvoliti bode treba nove. Te volitve so sicer v vsaki občini zadeva dotičnih občanov, vendar je prav, če o teh volitvah izpregovorimo nekaj o njihovem splošnem pomenu.

Občinske volitve — važna gospodarska zadeva.

Občina združuje ljudi posameznih okolišev v eno gospodarsko celoto, ki ima enake skupne gospodarske potrebe, ki jih potem tudi skupno poravnava potem občinskih proračunov. Ako bi te javnopravne organizacije — to je občine — ne bilo, kako bi bilo žalostno v marsikaterih krajih! Tako pa nosijo občani skupno skrb za lepe občinske ceste, za šolo, za javne naprave kot vodovod, luč, dalje v zdravstvenem in socialnem oziru ter mnogo drugih naprav. Ni najbolj vzorno občinsko gospodarstvo le v tem, da ni doklad, ali pa zelo male, pač pa v tem, da se mnogo napravi, pa ne obremenijo preveč občanov. Občinsko gospodarstvo mora biti prevdarno in vsak občan je dolžen prispevati v to gospodarstvo sorazmerno svojemu premoženjskemu stanju. Zato pa je dolžen skrbeti za to, da dobi gospodarstvo občine v roke le poštenjaki in ljudje, ki z ljudstvom čutijo in imajo srce zanj.

Občinske volitve — važna politična zadeva.

Občina nikakor ni kaka samostojna republika, ampak je le sestaven del in sicer prva celica države. Smer politič-

nega življenja in merilo politične moči se meri ne le po številu poslancev v Beogradu, ampak tudi po občinah. Da, trdimo celo to, da so bile slovenske občine in slovenski župani tisti, ki so najbolj uspešno zavirali celo velike načrte vplivne državne politike v bivši Avstriji. Enako je zdaj tudi pri nas. Izredno važno je za občino, pa tudi za politične skupine, v čigavih rokah je občina in kateri skupini pripada župan. Pridejo marsikdaj tudi na občini zadeve, ki so čisto političnega značaja in tedaj je važno, kdo bo v imenu občine odgovoril. Spominjamo vas le na čas, ko so občine podpisovale majniško deklaracijo, kako velik političen vpliv je to imelo. Vsi poznamo naš boj zoper centralizem, ki ga vedno bolj uspešno tlačimo k tlu. Pa pride morda čas, ko bodo občine tudi v takih stvareh dajale izjave, ki bi naj dokazovale voljo naroda. Zato je zelo nepravilno, ako kje na to pozabijo, da so občinske volitve vendar skupna slovenska politična zadeva.

Občinske volitve — v znamenju sloge!

Bolj kakor pri drugih volitvah, pridejo pri občinskih posamezne osebe do veljave. So občine, v katerih županijo naši možje že leta in leta. So občine, ki hočejo drugega župana, druge odbornike. Včasih, pa ne povsod, le tu in tam, mislijo nekateri, da so občinske volitve — osebna zadeva, pa so razžaljeni za to ali ono! Mi vsem našim organizacijam nujno priporočamo, naj povsod, če je le mogoče, prav složno in odločno nastopijo. Kakor ste zdaj za državnozbornske volitve bili složni, se bo tudi za občinske našel način, da boste vsestransko prav uredili. Oni, ki so preizkušeni, in oni, ki imajo zmožnost ter veselje, pa če tudi so še mladi, naj gredo naprej, saj delo v občinah ni čast, ampak res delo in je le toliko časti, kolikor je bilo dela za občinski blagor.

V tem smislu se pripravljajte na občinske volitve! — Skrbite, da vas politični nasprotniki ne bodo prekanili, da bo vse v redu pripravljeno, da vas s kakim svojim zaupnikom ne bodo premotili, s kakimi namišljenimi ali povečanimi razlogi razdvajili. Vedite, da bo država gledala na to, ali so tudi občine za politiko SLS. Zato v občinah SLS na krmilo!

kmetske stranke, zdaj pa, ko je izvoljen, ga štejejo za čiste-ga demokrata. Gotovo je, da je demokratska stranka trota, ki se hoče zajesti v telo našega naroda. Zdaj so glasovali zanjo mnogi kmetje, ki so bili prevarani, v bodoče se to ne sme ponoviti!

Pred volitvami: »Združena slovenska gospodarska stranka«, po volitvah: čista »Samostojna demokratska stranka«.

Vedno smo pravili, da liberalci niso upali s pravim imenom na plan pred volitvami, pa da bodo masko kmalu dol vrgli. V nedeljo, dne 11. septembra, so bile volitve, isti dan zvečer pa že ni bilo nikjer več »Združene slovenske gospodarske stranke«, ampak zopet čista Samostojna demokratska stranka. To so vam švindlerji! Pa je res nekaj ljudi temu nasledlo. Menda zadnjikrat.

Socijalistično hujskanje gre h koncu.

Socijalisti so zdaj dobili enega poslanca. Dobili so ga zato, ker so njihovi voditelji zagotavljali delavstvo, da se bo cedit med in mleko, če bodo izvolili socijalističnega poslanca. Izvoljen je. Socijalisti, ki potrebujejo pomoči poslancev, ki so jo dosedaj zahtevali od SLS, bodo prisiljeni, zdaj obračati se le na svojega poslanca. No, radovedni smo, kdaj bodo zoper njega začeli klicati: »Abzug Petijan!« — Mislimo, da prav kmalu. Hujskati je lahko, a delati bo težko, posebno pa še človeku, ki je sam med 315 poslanci, ki ima za svojega priprošnjaka še nepriljubljene demokrate, s katerimi so socijalisti na tihem zvezani. Delavstvo bo že kmalu spoznalo, kako zelo se je zmotilo, ko je glasovalo za socijaliste.

Državna politika.

V NAŠI DRŽAVI.

Položaj v Beogradu. Za časa volitev je odločalo usodo države ljudstvo in je Beograd gledal, kako se je to izvršilo. Volitve so končane in zastopniki naroda so izvoljeni in že prihajajo v Beograd. Beograd je zato postal zopet središče vse politike. V Beograd se je vrnil tudi kralj, kateremu je Vukičević poročal o volitvah. V Beogradu so tudi vsi vodilni politiki, ki se pripravljajo za, oziroma proti vladi.

Vlada ne odstopi, ampak se le izpopolni. Sedanja vlada ima itak večino, posebno še z vstopom SLS v vlado. Zato ne bo podala ostavke, ampak se bo le izpopolnila. SLS dobi dva ministrstva, tako poročajo beograjski listi.

Delo vlade — znižanje davkov. Naša glavna zahteva — izjednačenje in znižanje davkov — je glavni program vlade. Sklenjeno je, da se bodo davki znižali za 1 desetino.

Radikalna stranka za Vukičevića. V radikalni stranki so bile pred volitvami tri struje. Najvplivnejši so bili pašičevci, korupcionisti, ki so imeli v rokah glavni odbor radikalne stranke. Tem najbolj nasprotni so bili Vukičević, Lj. Jovanović in njegovi. Vmes v sredini pa je bila tretja skupina Uzunović in njegovi. Po volitvah se je položaj precej izpremenil. Pašičevcev je okrog 10. Njihov vodja je znani Nastas Petrovič, ki je hud v kritiki, a za nič pri delu. Vsi drugi radikali pa so za Vukičevića in njegovo politiko. Če pašičevci ne bodo držali strankine discipline, bodo izključeni iz stranke. Med obema skupinama se še vrše pogajanja, ki jih vodi bivši podpredsednik stranke Ilija Mihajlovič. Jasno je, da je Vukičević, oziroma njegov drug in idejni voditelj Vukičevićeve politike, Ljuba Jovanović, ki je že zopet zdrav, gospodar položaja.

Radicevci iščejo stike z Davidovičem in Pribičevićem. Zvezali bi se v svojem obupu z vragom, samo da bi bili na varnem. Njihova dva odposlanca sta odšla v Beograd na ogled, pa sta se vrnila — žalostna.

Pribičević ne ve, kaj bi. Zanimivo je to, da šteje Pribičević vse glasove, ki jih je kje dobil v kompaniji z drugimi, kot svoje. Ker ne bo prišel v vlado, če tudi ima potom slovenskih demokratov skrito zvezo z Davidovičevimi demokrati, bo imel čas šteti svoje kroglice.

Da bomo nasprotnike poznali.

Radičevce je slovenski narod obsodil.

Nikdar si ni mislil Radič, da bo tako sramotno končal v Sloveniji. Se manj pa si je to mislil g. Prepeluh, kranjski socijalist, ki je hotel naše kmete spraviti pod hrvaško komando. Tudi Prekmurci so dali odgovor na Radičeve farbarije s papirko. Na Štajerskem nima Radič nobenega poslanca. »Kmetijski list« priznava poraz, a pravi, da je temu kriva nezavednost štajerskih kmetov, ki gledajo le na osebe in ne na načela. Mi pa pravimo, da ravno zavednost štajerskih kmetov je bila tista, ki je poslala radičevščino na Štajerskem v pokoj. Za drugič bodo, tako pravijo, postavili druge osebnosti! Lahko postavijo, kar hočejo, tudi slamnatega moža, ni več pomoči!

»Jezusova stranka.«

Prepeluha jezi, da je tako sramotno propadel, pa išče zdaj izgovorov, zakaj. Med drugimi je našel kot vzrok tudi to, da se je zlorabljala vera za politično moč. Dokazov za to ni mogel navesti. Pravi pa, da je nekdo imenoval našo Stranko — »Jezusovo stranko«. Ali se spominjate, kako sta ona dva radičevska kmeta v Čučerju zagrozila našemu kmetu Talanu: »Ti si Kristusove stranke in na križ bi te

pribili, če bi ga imeli!« Kdo pa je tisti, ki nas zmerjajo s »klerikalci, to je vernimi katoličani in našo stranko »klerikalno stranko«? Ali niso to naši nasprotniki? In če rečeš potem, da si res klerikalec, je pa to — zloraba vere!

V volitve ločeno, drugače pa skup gredo.

Tako delajo naši politični nasprotniki. Beri katerikoli list hočeš, povsod najdeš račune z volilnimi številkami in sicer: toliko glasov je klerikalnih, toliko nas je pa — naprednih. Pri teh naprednih so vsi: radičevci, demokrati, socijalisti, komunisti, pač vse skupine, ki so ustanovljene v to, da »farbajo« posamezne stanove, radičevci kmeta, demokratska gosposke ljudi, socijalisti in komunisti delavce. In tako se po volitvah vedno pokaže, da sta bili pravzaprav le dve stranki: klerikalna, ki je za poštenje in red ter pravico našega katoliškega naroda, na drugi strani pa ostale politične skupine, ki so po volitvah vse eno — napredno krilo!

Demokrati so napredovali na Štajerskem za 3—500 glasov.

Večino teh glasov so vzeli Radiču, posebno v Posavju, kjer je kandidiral Urek na demokratski listi. Zanimivo je to, da so trdili preje, da je Urek kandidat SKS, torej Slov.

tritisot goldinarjev nagrade, ako najdem Berenyijevega morilca . . .

— No in . . .

— Mislim, da sem nagrado že zaslužil. — Morilec sem našel!

— Ah! — Delati ste morali z velikansko naglico . . . Dovolite, da vam iz srca čestitam! — Ko sem doznal, da so vam zaupali izsledovanje, sem bil skoraj prepričan, da pridete do cilja . . . Berenyiju sem tudi povedal: »Ta Tuzar je eden najboljših detektivov na svetu« . . .

— Hvala! — Ni veliko do časti, priznanje pa mi vseeno dobro stori . . . Veste: svet je nevhvaležen.

— No, no! Vi se ne morete pritoževati. Vaše zmožnosti zelo cenijo . . . Vi ste torej zato prišli, da dobite od mene tritisot goldinarjev . . . Žal, nekaj časa bodete morali že čakati . . . Zapuščinsko razpravo še niso končali . . .

— Oh, prosim! Dober denar. Lahko čakam.

— Ali je morilec že zaprt?

— Še ne . . . Da ga lahko zaprejo, morate iti z menoj na policijo!

Tuzar je vstal. — Videl je, da je zdravnik naenkrat obledel . . .

— Ne slepomišiva, gospod doktor! — Morilec Nikolaja Berenyi ste vi! . . .

— Vam se blede! . . .

— Ravno nasprotno! — Glejte sem, gospod doktor! — To bodalo je bilo svoj čas vaše . . .

Dr. Dezider Popp je s prisiljenim mirom odgovoril:

— Razumem. Na led me hočete speljati . . . Toda ne bo šlo!

— Imate pravico, da tajite, toda pomagalo ne bo mnogo . . . Berenyijeva žena je vse priznala! . . .

Tuzar je dobro računil. Drzna laž je imela uspeh. — Dr. Deziderij Popp se je zgrabil za pisalno mizo, da se ne bi zgrudil. Z voščenoobleđim obrazom in široko odprtimi očmi je zijal detektiva, ki je ravnodušno nadaljeval:

— Da, priznala je, da sta v en rog tulila. Hipnotizirali ste Elijo Bergerja in ta nesrečni bolni človek je izvršil vašo voljo . . . Vi pa se niste zadovoljili s tem . . . Poglejte recept, s katerim je dobila vaša ljubica strup . . . Na do-

bro srečo sem vstopil v sobo izbrane žrtve ravno v trenutku, ko je hotela spiti strup . . .

Med detektivnim govorom se je dr. Deziderij Popp vrnila prisotnost duha. Z naglo odločnostjo je pograbil revolver in ga nastavil na Tuzarjevo čelo.

— Ne ganite se, kar vstrelim!

— Kaj hočete?

— Bodalo in recept . . . Niti besedice! . . . Ako bodete kričali na pomoč, ste zapisani smrti! . . .

Tuzar se je bal, da doktor v obupnem položaju uresniči svojo grožnjo. Kopecu je res hotel zaklicati, a beseda mu je v grlu zamrla. — Toda ali sme dati iz rok ta dva važna dokaza? — Uvidel je, da ni postopal pravilno, ko je kar tako vdril v sobo. Načrt je dobro zamislil, toda ni bil dovolj previden . . . Zelenooki pa, kakor da vidi njegove misli, je ironično pripomnil:

— Slabo ste računili. Do zadnjega diha se bom branil.

Eno življenje več ali manj, mi je vseeno. Ako ne bode ubogali, vas ustrelim! Bog mi bo tako pomagal!

In pritisnil je petelina.

— No? — Date ali ne date? . . .

— Dam! — Izvolite! . . .

Oba dokaza drži pred dr. Poppa, potem pa se z drznim skokom vrže na zdravnika. Čez en trenutek sta že oba na tleh. Sedaj je ta zgoraj, potem zopet oni. Grozna borba . . . Popp niti za trenutek ne spusti detektivovega vrata, ta pa se z nadčloveško močjo brani. Zdi se, da je zdravnik močnejši . . . Onemoglega detektiva stlači pod sebe, poklekne mu na prsi — pograbi bodalo in ga dvigne, — da ga zabode v detektiva. — Kratek trenutek — in Tuzar bi bil izgubljen. — Orjak je slišal ropot in je ravno v pravem hipu vdril v sobo. Močen udarec je pomeril na doktorjevo glavo, iz rok mu je iztrgal bodalo, potem ga je lahkotno dvignil v zrak in roke mu je s silno močjo stisnil na hrbet.

Tuzar je s težavo vstal.

— Zveži falota . . .

— Le prepustite ga meni! — Jaz mu bom že pomagal! Čez nekaj trenutkov je dr. Deziderij Popp z »zvezanimi« rokami ležal na zofi. Obraz je bil ves krvav.

— Mojster, ali želite, da ga nekoliko nabijem?

(Konec prihodnjic.)

Misliti moram, da je s svojo ljubico skuhal nov zločin in še pred izvršitvijo hoče izginiti iz Budimpešte, da odvrne od sebe morebitni sum policije . . . Da, tako mora biti! — Izvršila sta le prvo polovico načrta, druga polovica še čaka. Otresti se morata Gide Berenyija, da žena podeduje posest in se potem poročita . . . Ta nesrečni človek je itak zelo bolan. Ako se zdaj na hitrem odseli iz te solzne doline, bo vladalo mnenje, da je umrl naravne smrti . . . Deziderij Popp se da pred odhodom nadomestiti potom kakega mladega zdravnika, ki brez suma dožene naravno smrt. Morda se motim, potrebno pa je vseeno hitro postopanje.

Za drzen korak se je odločil. S Kopekom je sedel na voz in se peljal proti doktorjevemu stanovanju v Praterski ulici.

— Ali naj ostanem tu?

— Hodi z menoj!

Šla sta v nadstropje. Neko staro žensče je krtačilo pred doktorjevim stanovanjem obleko in detektiva sta neopaženo smuknila skozi odprta vrata. V salonu nista našla nikogar. Tuzar je šepetaje rekel tovarišu:

— Ti tu ostaneš . . . Ako bi te rabil, te pokličem!

Izginil je v ordinacijski sobi . . . Zdravnik je bil s hrbtom obrnjen proti vratom in je v velik potovalni kovčeg skladal različne predmete. Tujca ni opazil.

Tuzar je zakašljaj, nakar se je zdravnik s strahom obrnil.

— Kdo je? Kaj hoče?

— Jaz sem, g. doktor!

— To pa le ne gre, da brez trkanja vderete v mojo sobo! . . .

— Trkal sem, toda bili ste gotovo poglobljeni v svoje delo . . . Ako se ne motim, se pripravlja gospod doktor na pot . . .

— Kaj vas briga? — Zadnji čas je, da začnem iskati pomoči zoper vaše zlorabe . . .

— Nikar se ne jezite! — Mislil sem, da se zanimате za umor Berenyija in sem vam hotel narediti uslugo, ko sem vas hotel informirati o novih podatkih izsledovanja.

— O kakih novih podatkih govorite?

— Ali dovolite, da se vsedem? — Hvala! — Včeraj ste mi, gospod doktor, izročili list, v katerem mi zagotavljajo

Demokrati-Davidovičevi bi se pravzaprav ne smeli imenovati Davidovičevi, ker je le ena tretjina kluba, to je okrog 20 poslancev, z Davidovičem, okrog 40 pa jih ima Marinkovič na svoji strani. Davidovič ni namreč čisto zanesljiv zaveznik sedanje vlade. Se je že razgovarjal celo s Pribečevim in Radičem za skupno sodelovanje proti vladi. Toda uvideti je mogel, da to ne pojde. Če ne bo sledil Marinkovičev politiki, ki je za sedanjo vladu, se bo klub razcepil in pri tem bo Davidovič kratkega potegnul. Povdariti je treba to, da so z Marinkovičem poleg 40 demokratskih poslancev tudi še spahovci, teh pa je 18, da jih je skupno zopet okrog 160.

Ostale politične skupine izginejo. Nekatere male skupine, ki imajo po par ali enega poslanca, ne pomenijo v Beogradu ničesar. Slovenski delavci so mislili, da so si kaj pomagali, ko so izvolili enega socialista. Istina pa je, da bodo šele zdaj prav spoznali, da pri nas nima pomena voliti poslanca-socialista, ki je v Beogradu itak brez vpliva, ampak je potrebno, da se delavstvo priključi res socialno delujoči Slovenski ljudski stranki.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Italija je kruta! Našim bratom je iz jeze, ko naši državi ne more blizu, naprtila preganjanje, ki je bolj kruto kot je bilo kdajkoli pod Avstrijo. Časopisje so jim vzeli, knjige oropali, društva razpustili, shajanje prepovedali, vse je italijansko, še v cerkvi pritiskajo za italijanske pridige, a duhovniki zdrže med njimi in bodo zdržali do kraja. Italijan dela na to, da bi izzval Jugoslavijo v vojno, ker sedaj nima več sam nobenega vzroka zoper nas. Toda ta krutost se bo že o pravem času maščevala, saj nobena drevesa ne rastejo do nebes, tudi italijanska ne!

Na Bolgarskem je vedno večje navdušenje za to, da bi se čim bolj približali Bolgarska in Jugoslavija. Na Bolgarsko se bo vrnil in bo tam prebival tudi bivši kralj Ferdinand, katerega sin Boris je zdaj bolgarski kralj.

Na Rumunskem so se malo pomirili, ko se je bilo bati, da bi pristaši bivšega prestolonaslednika Karla napravili kak upor. Zdaj pa se je Karl sam odpovedal vsakemu vmešavanju zoper voljo svojega očeta.

Strahote na Kitajskem so vedno hujše. Zdaj so se prav divje začeli klati med seboj. V enem samem mestu leži 80 tisoč mrtvih, katerim so odrli kožo z glave. Ubogo ljudstvo silno trpi, posebno pa še, ker je zavlada v deželi lakota. Država tukaj ne pomaga nič. Gospodar je tisti, ki ima denar in vojsko, katero plačuje.

Društvo narodov zboruje, a tudi to zborovanje je bolj zato, da razni državniki skušajo drug od drugega izvedeti, kaj namerava. Mirovni predlog Poljske, da ne sme nobena država druge nenadoma napasti, ni bil sprejet. Zborujejo pač diplomati in ne narodi...

Kaj je novega v Beogradu?

Beograd, 18. septembra.

»Gospodarjeve« čitatelje bo gotovo zanimalo, ako vam napišem nekaj novic iz Beograda. Časopisi pišejo marsikaj, kar pripusti bralec sam ne more kontrolirati, ali odgovarjajo vse novice, ki jih prinašajo časopisi, resnici ali pa ne.

Glavno vprašanje, okrog katerega se suče zdaj vse, je: ali bo Slovenska ljudska stranka stopila v vladu, ali ne. — »Jutro« in drugi nam nasprotni časopisi vsak dan pišejo, da dr. Korošec z našimi poslanci ne bo sprejet v vladu. — »Slovenec« in večina listov cele države pa trdijo zopet ravno nasprotno. Kje je torej resnica?

Koncem preteklega tedna sem se mudil v Beogradu. Imel sem priložnost, razmotriti cel položaj po volitvah in sicer sem vse politično vrvenje lahko opazoval od blizu. Mirne duše lahko danes trdim, da ni prav nobenega dvoma, da bodo naši poslanci stopili v vladu. Dr. Korošec se je

v soboto, dne 17. septembra, delj časa razgovarjal z ministrskim predsednikom g. Vukičevićem. Oba državnika sta se dogovorila, da bo Slovenska ljudska stranka še pred 5. oktobrom sprejeta v vladu. Dne 5. oktobra se namreč zberejo novoizvoljeni poslanci k prvemu zasedanju v Beogradu.

Kakor pišejo beograjski listi, bo naša stranka dobila dva ministra. Nekateri listi že celo pišejo, da bo eden od teh zasedel ministrstvo za kmetijstvo, a drugi ministrstvo za prosveto (šolstvo). Vprašal sem odličnega radikalnega voditelja, kaj bo z vstopom naše stranke v vladu. Odgovoril mi je: O tem sploh ni nobenega dvoma. Slovence, katere vodi dr. Korošec, hočemo imeti v vladi.

Naš g. dr. Korošec si je pridobil velik ugled s tem, da je ravno on začel z miroljubno politiko napram Bolgariji, Madžarski, Avstriji in Nemčiji. Dr. Korošec je bil tisti, ki je nesel oljino vejico miru in prijateljstva sosednim državam. Na ta način se je preprečila krvava vojna z Italijo. Naš dr. Korošec je imel korajžo, da je visokim krogom povedal: Bodimo si dobri s sosedi! Glas, da je Slovenec g. dr. Korošec danes najspodobnejši politik, gre po celi državi in povsod ga čislajo in spoštujejo zelo visoko. Po svojem voditelju uživa veliki sloves cela naša stranka in ves naš narod.

Zakaj »Jutro« in drugi ničvredni listi grdijo našo SLS in dr. Korošca in šuntajo proti nam? Samostojni demokrati vulgo liberalci se bojijo vstopa SLS v vladu. Da bi preprečili naše sodelovanje v vladni večini, nas črnijo v Beogradu na vse pretege. Lažejo na vse strani, da našo stranko komandira rimski papež itd. Ljubljanska dr. Žerjav in Kramer sta se takoj po volitvah peljala v Beograd in uporabljata vsa sredstva, da bi nas očrnili. Pri Davidoviču in Marinkoviču govorita: Ne dovolite, da bi Koroševa stranka prišla v vladu! Vzemite raje nas. Tudi brbljavi Radič se z vsemi štirimi sili v vladu in nas skuša izpodrinuti. Ali Pribečević, Žerjava, Pivka in Radiča ne marajo nikjer, četudi se ponujajo po dolgem in širokem.

Med ministrskim predsednikom Vukičevićem, dr. Korošcem in dr. Marinkovičem je dogovorjeno sledeče: V vladu večino stopijo radikalni, ki imajo 112 poslancev, Davidovič-Marinkovičevi demokrati, ki imajo 61, bosanski muslimani z 18 in SLS z 21 poslanci. Skupno število vladnih poslancev znaša po tem računu 212. K tem še prištevajo 6 Nemcev. Ako bi tudi odstopilo od Davidoviča kakih 12 in od Vukičevića (Pašičevi pristaši) toliko, ima še kljub temu nova vladna večina 190 do 200 glasov.

Ako se ne zgodi kaj izvanrednega, je gotovo, da bo SLS močni sestavni del vlade. Naša naloga bo, da nadaljujemo započeto delo za zboljšanje sedanjih žalostnih gospodarskih razmer v naši državi. Mnogo dela nas čaka. Kar so razni Pašiči, Pribečevići, Žerjavi, Puclji in Radiči skozi dolga leta pokvarili, bo težko v doglednem času popraviti. Ali z božjo pomočjo ter z dobro voljo upamo, da bomo premagali vse težave in zapreke.

Kaj je novega?

Cenjenim naročnikom, ki še niso vsaj deloma plačali naročnine za drugo polovico leta, naznanjamo, da smo jim z zadnjo številko ustavili list. Toliko v pojasnilo, da ne bo nepotrebnih reklamacij. Ako ti bivši naročniki takoj poravnajo zaostalo naročnino, še lahko dobijo zadnje številke »Slovenskega Gospodarja«. — Upravništvo »Slovenskega Gospodarja«.

Kraljeva dvojica poseti Zagreb. Zagrebški listi poročajo, da prideta čez zimo kralj in kraljica v Zagreb, koder ostaneta dva do tri mesece. Kralj je že pred kratkim izrazil željo za bivanje v Zagrebu, pa je bil zadržan radi važnih državnih poslov. Kraljeva dvojica se bo nastanila v banskem dvorcu, ki je že prirejen za njuno bivanje. Ker ostane kralj dalj časa v Zagrebu, se bo najbrže vršil tam

tudi dvorni ples. Če ne bo prisiljen po političnih dogodkih, bo kralj ostal najbrže vso zimo v hrvaški prestolici.

Duhovniške spremembe. Za provizorja k Sv. Miklavžu na Polje pride dosednji provizor v Zagorju č. g. Janko Mlakar. Župnik Zagorje bo oskrboval č. g. župnik na Pilštaju Jakob Ravter. Prestavljeni so sledeči č. g. kaplani: Adolf Adamič iz Šmartna ob Paki na Pilštaju, Friderik Strnad od Sv. Marka niže Ptuja v Šmartno ob Paki. Č. g. Franjo Urleb, dosedaj provizor na Črešnjicah pri Vojniku, je imenovan za župnika istotam. — Č. g. Jožef Lassbacher, kaplan pri Sv. Lenartu v Slov. gor., pride za provizorja k Sv. Bolfanku v Slov. gor. Č. g. bolfanski župnik Ferdinand Pšunder, dobi župnijo Ruše. — Č. g. marenberški kaplan Franc Vaupotič dobi župnijo Dobje. — Č. g. župnik pri Sv. Križu nad Mariborom Martin Gaberc dobi župnijo Sv. Petra v Gornji Radgoni.

Unio Apostolica Lavantina ima občni zbor dne 26. septembra ob pol 11. uri v Rogški Slatini in sicer v Zdraviliškem domu, na kar ponovno opozarjamo. Spored: 1. Poročilo škofijskega voditelja o življenju in poslovanju lavantinske unije. 2. Duhovnikovo čednostno življenje v duhu čistiljivega služabnika božjega Jerneja Holzhauserja, govori U. A. 3. Predlogi in slučajnosti. Ker je občni zbor edini naš sestanek v letu, so vsi člani uljudno povabljeni, da se ga udeležijo. Nečlani in gostje so vselej dobrodošli. — Voditelj.

Nesreča vsled neprevidnosti. K puškarju Sternadu na Aleksandrovi cesti je prišel v petek predpoldne kmet z lovsko puško, katero bi mu naj puškar popravil. Vprašam, če je puška prazna, je odgovoril kmetič, da je, in puškar jo je oddal pomočniku, da jo odpre in začne s popravilom. Pri odpiranju orožja, ki je bilo nabito, se je naboj sprožil in je močno poškodoval pomočniku prste na roki. Prvo pomoč je nudil poškodovancu zdravnik g. dr. Thalmann.

Požar povzročil 100.000 Din škode. Zadnjo sredo je izbruhnil v Domanjšovcih v Prekmurju pri posestniku Aleksandru Breškolecu. Žrtvi požara sta postala hiša ter hlev. Ogenj je izbruhnil nenadoma s tako bliskovito naglico, da ni bilo niti prav misliti na kako uspešno gašenje. Gasilnega dela so se lotili gasilci, finančni stražniki in domačini. Posrečilo se je rešiti živino in nekaj pohištva ter ogenj omejiti. Škoda znaša do 100.000 Din, ker je zgorelo zelo veliko sena in slame. Nesrečni Breškolec sploh ni bil zavarovan. Vse sumi, da je bil ta požar podtaknjen od zlobne roke, katero zasleduje orožništvo.

Nesramen volilni trik samostojnih demokratov. Vse mogotih zvijač so se poslužili SDSarji v minulem volilnem boju, da bi odvrnili naše volilce. En primer: Volilci iz Očeslavec, ki spadajo v volilni okoliš Negova, so dobili nekaj dni pred volitvami tiskana vabila od samostojno-demokratske stranke z običajnim besedilom in z označbo volišča, kjer je bilo napisano: Vaše volišče je Kapela. Hoteli so s tem zvabiti volilce k Kapeli, kjer seveda ne bi smeli voliti, a k Negovi pa bi imeli predaleč in bi vsled utrujenosti ne šli voliti. No, seveda ta esdeesarski volilni maneuver je bil brez uspeha, ker naši volilci niso tako zabiti, da ne bi vedeli za svoje pravo volišče, pa vendar ta slučaj kaže dovolj jasno, kakšnih sredstev se poslužujejo gg. demokrati v dosegu svojega cilja. Jim pač teče voda v grlo in je lepo pričevalo o njihovi »naprednosti«.

Nesreča. Iz Negove poročajo: V soboto, dne 17. t. m., je bila pokopana tukaj Elizabeta Heitehofer, kmetica iz Ločjaka. Pred kratkim jo je brenil domači konj tako nesrečno v prsa, da je vsled težkih notranjih poškodb morala v radgonsko bolnico, iskat pomoči. Toda zdravniška pomoč je bila zamanj in je dne 14. t. m. podlegla. Truplo pokojne so v petek pripeljali domov, ker je rajna tako želela. Rajna je bila pridna in verna žena in dobra mati svojim otrokom. Naj počiva v miru! Možu pa, ki je zvest naš pristaš, naše sožale!

Dobro organizirana in večja tatinska banda se že klati dalje časa po Celju in okolici. Najbolj drzni vlomi so kar

Izključeni so, da ne smejo biti izvoljeni, niti ne smejo voliti:

1. Oni, ki so obsojeni zaradi hudodelstva, dokler trajajo pravne posledice združene z obsodbo.
2. Oni, ki so obsojeni zaradi pregreška ali prestopka, storjenega iz koristljubja (tatvina, poneverba, goljufija, oduševstvo), ali sicer nečastnih dejanj (beračenje, vlačugarstvo, zvodništvo), dokler ne minejo tri leta po prestani ali zastarani kazni.
3. Oni, ki so obsojeni zaradi pregreška zoper kazensko pravne določbe v varstvo volilne svobode in sicer za dobo 6 let po prestani kazni.
4. Oni, ki prestajajo sodne kazni in oni, ki so v prisilni delavnici ali pod policijskim nadzorstvom.
5. Oni, ki so v konkurzu.
6. Oni, ki so pod skrbstvom.
7. Oni, ki so brez vladne dovolitve stopili v službo tuje države.

Naša društva.

Cirilmetodijski tabor na Črnigori v nedeljo, dne 11. 4. m., je bil veličasten. Krog 3000 deklet in žen je napolnilo veliko priljubljeno božjepotno cerkev Gorske Mat. božje. Slovensko službo božjo je opravil škofijski voditelj Marijinih družb vlč. g. kanonik Časl, krasno je prepeval mogočni pevski zbor ptujske minoritske župnije. Veličasten je bil pogled na več tisoč broječo armado zborovalk in zborovalcev zunaj cerkve. Po uvodnih besedah predsednikovih je govorila prekrasno, poljudno v srce segajoče gospa ravnateljica Tončka Štupca iz Maribora, opozorila mladenke na sovražnika kraljestva božjega v srcih in družinah slovenskih ter pozivala mladenke, naj delujejo in živijo po vzgledu sv. Cirila in Metoda in tako ohranijo kraljestvo božje v srcih in družinah. Kot drugi govornik je g. pater Konstantin povdarjal, kako je treba se okleniti presv. Evharistije, kako brez žrtev ni mogoče ne dobro delati ne čednostno živeti, po vsej pravici je povdarjal potrebo apostolskega duha in delovanja v današnjih razmerah. Potem so nastopile s pozdravnimi govori, v katerih so podale mnogo lepih in vzpodbudnih misli in razodele resno voljo potom svojih organizacij delati v cirilmetodijskem duhu, mladenke kot za-

Poročila S. L. S. Navodila za obč. volitve.

V najkrajšem času bodo razpisane občinske volitve v vseh srezih bivše Štajerske, razen v gornjegrajskem in deloma v laškem, kjer so se občinske volitve že izvršile.

Izpopolnite volilne imenike.

Kakor pri vsakih, tako je tudi pri razpisu občinskih volitev prvih 14 dni čas za reklamacijo. Preglejte torej pri županstvu volilne imenike in zahtevajte vpis vseh, ki so si pridobili volilno pravico (bivajo 6 mesecev v občini, so izpolnili 21. leto starosti itd.) in izreklamirajte one, ki so volilno pravico izgubili.

Kandidatne liste.

Najpozneje v desetih dneh po razpoložitvi pravomočnih volilnih imenikov (ko pridejo namreč od sodišča potrjeni popravljeni imeniki), morajo stranke ali skupine volilcev predložiti glavarstvu kandidatne liste za volitev občinskih odbornikov in namestnikov. V razglasu o volitvi mora župan objaviti dan in uro, do katere se smejo vlagati kandidatne liste. Kandidatne liste se morajo vpisati na uradno izdanem in z uradnim pečatom opremljenem obrazcu. Ta se dobi proti odškodnini pri županu, pri sreskem poglavarstvu in pri velikem županu.

Z izvirno kandidatno listo morajo predlagatelji predložiti še po dvakrat toliko prepisov liste, kolikor je v dotični občini volišč. Na prepisih kandidatnih list, za katere je tudi uporabiti uradne obrazce, imena predlagateljev ne smejo biti navedena. Na teh prepisih se morajo označiti le samo imena predstavnikov in namestnikov liste.

Kandidatne liste za volitev občinskih odbornikov in namestnikov morajo biti izrečno označene za take in čiljivo svojerodno podpisane, najmanj po toliko volilnih upravičencih, kolikor je voliti odbornikov in namestnikov v dotični občini. Vsak volilni upravičenec sme podpisati samo eno kandidatno listo. Listo morajo podpisati vsi kandidati z opombo, da izvolitev po tej listi sprejmejo.

Opozarjamo posebej, da se na hrbtu obrazca kandidatne liste podpišejo kandidati in namestniki le na enem iz-

vodu. Dva ostaneta prazna. Na sprednji strani se izpolnijo z lepo pisavo vse tri liste. (V občinah, kjer bi bili dve volišči, je treba seveda pet izvodov izpolniti na prednji strani). Vsak kandidat in namestnik mora, ko se podpiše, lastnoročno pripisati besede: »Izvolitev po tej listi sprejemem.« — Drugo je razvidno iz obrazca kandidatne liste same.

Koliko odbornikov se voli.

Občinski odbor sestoji v občinah:
z manj kakor 500 prebivalcev iz 7 odbornikov in 3 namestnikov;
z manj kakor 1000 prebivalci iz 9 odbornikov in 4 namestnikov;
z manj kakor 2000 prebivalci iz 17 odbornikov in 17 namestnikov;
z manj kakor 5000 prebivalci iz 25 odbornikov in 25 namestnikov;
z manj kakor 10.000 prebivalci iz 25 odbornikov in 25 namestnikov.

Kdo sme biti izvoljen?

Za občinske odbornike in namestnike smejo biti izvoljeni oni, ki so dopolnili 24. leto svoje starosti in ki imajo v tisti občini volilno pravico. Vsi kandidati in namestniki morajo bivati redno v občini vsaj že dve leti.

Kdo ne sme biti izvoljen?

1. Občinski nameščenci, dokler v istini služijo.
2. Uradniki onih oblastev, ki neposredno nadzorujejo občinsko upravo.
3. Osebe, ki se ob začetku prve razgrnitve volilnih imenikov že dva meseca v zamudi s plačilom ali položitvijo računa, katero jim do občine nalaga pravomočna razsodba ali sodna poravnava.
4. Osebe, ki so v zamudi s položitvijo računa o upravljanju njim izročenega premoženja občine ali katerega obč. zavoda.
5. Osebe, ki se brez zakonitega odklonilnega vzroka branijo sprejeti izvolitev v občinski odbor, ali ki pozneje mandat, ki so ga sprejele izrečno ali molče, odložijo, za dobo treh let.

Kdo je izključen, da ne sme biti izvoljen, niti nima volilne pravice?